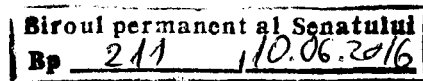
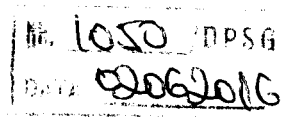

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2006 privind unele măsuri necesare pentru aplicarea unor regulamente comunitare de la data aderării României la Uniunea Europeană și a Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995*, inițiată de domnul deputat ALDE Ciucă Liviu Bogdan împreună cu un grup de parlamentari PSD, PNL, UNPR, ALDE, Minorități Naționale (**Bp.211/2016**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare amendarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2006 privind unele măsuri necesare pentru aplicarea unor regulamente comunitare de la data aderării României la Uniunea Europeană, cu modificările și completările ulterioare*, precum și a *Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, republicată*, în sensul reglementării anumitor aspecte care să asigure, pe de o parte coerența legislației privind activitatea notarială în raport cu evoluția cadrului legislativ atât al Uniunii Europene, cât și al celui național (ca urmare a intrării în vigoare a noului Cod civil și a noului

Cod de procedură civilă), și, pe de altă parte, reglementarea unor aspecte specifice organizării și exercitării în România a activității notariale.

Din perspectiva dreptului UE, în ceea ce privește amendarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2006*, propunerea legislativă are în vedere corelarea legislației naționale cu dispozițiile *Regulamentului (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială* și, respectiv, ale *Regulamentului (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni/și privind crearea unui certificat european de moștenitor*.

Astfel, potrivit *Expunerii de motive*, modificările și completările *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2006* vizează următoarele aspecte:

- stabilirea instanțelor române competente să emită certificate care atestă caracterul executoriu al unei hotărâri în materie civilă și comercială, atunci când aceasta urmează să fie executată în străinătate;
- stabilirea competenței notarului public pentru eliberarea certificatului european de moștenitor;
- reglementarea procedurii de emitere, rectificare, modificare sau retragere a certificatului care însoțește o hotărâre cu privire la o măsură de protecție;
- stabilirea instanțelor competente să se pronunțe cu privire la cererile de recunoaștere și încuviințare a executării unei hotărâri străine pronunțate în materia succesiunilor;
- stabilirea instanțelor competente să se pronunțe cu privire la cererile de refuz al recunoașterii, cererile de constatare a absenței motivelor de refuz al recunoașterii în materie civilă și comercială;
- stabilirea competenței instanței jurisdicționale referitoare la cererile de adaptare a măsurii sau ordinului dispus printr-o hotărâre străină în materia civilă și comercială.

Modificările și completările *Legii nr. 36/1995*, vizează în mod special armonizarea cu dispozițiile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2006* în ceea ce privește stabilirea competenței notarului public pentru eliberarea certificatului european de moștenitor, procedura de modificare, rectificare și retragere a acestuia, etc.

De asemenea, sunt prevăzute dispoziții privind înregistrarea certificatelor europene de moștenitor. În acest sens, se propune ca, în cadrul *Centrului Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale*, să se înființeze *Registrul special de evidență a certificatelor europene de moștenitor*, în care se înregistrează atât certificatele europene eliberate de notari, cât și cele eliberate de instanța de judecată și hotărârile judecătorești, în cazul în care calitatea de moștenitor și întinderea masei succesoriale au fost stabilite prin hotărâre judecătorească.

Propunerea legislativă creează cadrul legislativ pentru simplificarea accesului în profesia de notar public, propunându-se preluarea organizării examenului sau concursului de dobândire a calității de notar stagiar de la Camerele Notarilor Publici la Institutul Notarial Român, urmând ca acesta să se desfășoare centralizat, la București, eliminarea probei orale de la examenul de admitere ca notar stagiar, precum și stabilirea mediei de admitere la 7,00 în loc de 8,00.

Totodată, prin propunerea legislativă se introduc prevederi privind emiterea titlurilor executorii, corelate atât cu *Codul de procedură civilă* în vigoare, cât și cu aspectele menționate în *Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare COM (2014)*, cu privire la:

- implicarea în strategia de dezvoltare a sistemului judiciar (2014-2018) și a celorlalte profesii juridice cum ar fi avocații, notarii și executorii judecătorești;
- accelerarea găsirii unor soluții la problemele generate de volumul de lucru și adoptarea unor măsuri legislative necesare pentru restructurarea sistemului de instanțe.

II. Propuneri și observații

Propunerea legislativă preia, la **art. I**, cel referitor la modificarea și completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.119/2006*, conținutul unui proiect de lege inițiat de Guvern, pentru modificarea și completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.119/2006*, proiect prin care se propuneau o serie de norme de competență a instanțelor judecătorești și de procedură, necesare aplicării unor regulamente europene, aflate deja în

vigoare. Menționăm că, în cursul dezbaterilor parlamentare, în proiectul inițial au fost adăugate, sub forma unui **art. II**, modificări și completări la *Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995*. Proiectul Guvernului a fost respins de Senat, în calitate de Cameră decizională, în ședința din 21 martie 2016 (L617/2015).

A. Referitor la **art. I** al inițiativei legislative, în cadrul căruia se propune amendarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2006* precizăm că, după intrarea în vigoare a acestei ordonanțe, au fost adoptate, la nivelul Uniunii Europene, mai multe instrumente în domeniul cooperării judiciare internaționale în materie civilă și comercială, printre care:

- *Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială*, care se aplică începând cu data de 10.01.2015;

- *Regulamentul (UE) nr. 606/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind recunoașterea reciprocă a măsurilor de protecție în materie civilă*, care se aplică începând cu data de 11.01.2015¹;

- *Regulamentul (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor*, care se aplică începând cu data de 17.08.2015;

- *Decizia Consiliului Uniunii Europene nr. 2009/430/CE din 27.11.2008, prin care Uniunea Europeană a încheiat Convenția de la Lugano din 30.10.2007 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială*. Convenția a intrat în vigoare la data de 01.01.2010 și, în prezent, se aplică în relația dintre statele membre ale UE și Norvegia, Elveția și Islanda.

Având în vedere că regulamentele au intrat deja în vigoare, este necesară adoptarea unor norme de competență și procedură internă care să permită aplicarea mecanismelor regulamentare.

Din inițiativa legislativă de față lipsește capitolul necesar pentru punerea în aplicare a *Regulamentului (UE) nr. 606/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013*, precum și capitolul cuprinzând normele necesare aplicării *Deciziei Consiliului*

¹ Având în vedere situațiile de violență domestică în străinătate se impune ca, la data publicării *Regulamentului* (11.01.2015), să existe reglementată o procedură de emitere a certificatului care ar urma să însoțească în străinătate o hotărâre pronunțată de o instanță română.

nr. 2007/712/CE din 15 octombrie 2007 privind semnarea, în numele Comunității, a Convenției privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială și a Deciziei Consiliului nr. 2009/430/CE din 27 noiembrie 2008 privind încheierea Convenției privind cooperarea judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială.

De aceea, pentru o reglementare completă și cuprinderea în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2006 a tuturor aspectelor necesare aplicării regulamentelor europene, propunem modificarea **art. I** al inițiativei legislative astfel:

*„**Articolul I** – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2006 privind unele măsuri necesare pentru aplicarea unor regulamente comunitare de la data aderării României la Uniunea Europeană, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1036 din 28 decembrie 2006, aprobată cu completări prin Legea nr. 191/2007, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:*

*1. **Titlul** se modifică și va avea următorul cuprins: „Ordonanță de urgență privind unele măsuri necesare pentru aplicarea unor regulamente și decizii ale Uniunii Europene”*

*2. După articolul **I** se introduc patru noi articole, **art. I⁴ – I⁷**, cu următorul cuprins:*

***ART. I⁴.** – În vederea aplicării Regulamentului (UE) nr. 1.215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, denumit în continuare Regulamentul nr. 1.215/2012, se stabilesc următoarele reguli:*

*„**Art.1** – Cererile de refuz al recunoașterii, cererile de constatare a absenței motivelor de refuz al recunoașterii, precum și cererile de refuz al încuviințării executării pe teritoriul României a hotărârilor pronunțate, tranzacțiilor judiciare aprobate sau încheiate și actelor autentice întocmite sau înregistrate în mod oficial în materie civilă și comercială, într-un alt stat membru al Uniunii Europene, formulate potrivit prevederilor Regulamentului nr. 1.215/2012, sunt de competența tribunalului.*

***Art.2.** – (1) Cererile introduse în temeiul dispozițiilor art. 54 din Regulamentul 1.215/2012, privitoare la adaptarea măsurii sau ordinului dispus prin hotărârile pronunțate, tranzacțiile judiciare aprobate sau încheiate și actele autentice întocmite sau înregistrate în mod oficial*

într-un alt stat membru al Uniunii Europene, pot fi formulate, pe cale incidentală, în cauzele având ca obiect refuzul recunoașterii, constatarea absenței motivelor de refuz al recunoașterii sau refuzul executării, ori pe cale principală.

(2) Cererile privitoare la adaptarea măsurii sau ordinului, dispus prin hotărârile pronunțate, tranzacțiile judiciare aprobate sau încheiate și actele autentice întocmite sau înregistrate în mod oficial într-un alt stat membru al Uniunii Europene, introduse, pe cale principală, sunt de competența tribunalului.

Art.3. – *(1) În cazul hotărârilor judecătorești, inclusiv al tranzacțiilor judiciare, pronunțate, respectiv aprobate sau încheiate în România, care urmează a fi puse în executare într-un alt stat membru al Uniunii Europene, competența de a emite, potrivit art. 53 sau, după caz, art. 60 din Regulamentul nr. 1.215/2012, certificatul prevăzut în anexa I sau, după caz, în anexa II din același regulament, aparține instanței care a pronunțat hotărârea a cărei recunoaștere se invocă sau a cărei executare se solicită.*

(2) În cazul actelor autentice întocmite sau înregistrate în mod oficial în România care urmează a fi puse în executare într-un alt stat membru al Uniunii Europene, competența de a emite, potrivit art. 60 din Regulamentul nr. 1.215/2012, certificatul prevăzut în anexa II din același regulament aparține judecătoriei în a cărei circumscripție se află emitentul actului.

ART. I⁵. – ***În vederea aplicării Regulamentului (UE) nr. 606/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013 privind recunoașterea reciprocă a măsurilor de protecție în materie civilă, denumit în continuare Regulamentul nr. 606/2013, se stabilesc următoarele reguli:***

Art. 1. – *Cererile de refuz al recunoașterii și cererile de refuz al încuviințării executării pe teritoriul României, a hotărârilor privind măsuri de protecție pronunțate, într-un alt stat membru al Uniunii Europene, potrivit prevederilor Regulamentului nr. 606/2013, sunt de competența judecătoriei.*

Art. 2. – *(1) Hotărârile privind măsurile de protecție dispuse în procedura de emitere a ordinului de protecție, pronunțate de instanțele române pot fi certificate, la cererea persoanei protejate, potrivit prevederilor Regulamentului nr. 606/2013.*

(2) *Eliberarea certificatului prevăzut de art. 5 din Regulamentul nr. 606/2012 este de competența primei instanțe și se face în conformitate cu art.1 alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare nr. 939/2014 de stabilire a certificatelor menționate la articolele 5 și 14 din Regulamentul (UE) nr. 606/2013, denumit în continuare Regulamentul nr.939/2014.*

Art. 3. – (1) *Asupra cererii de eliberare a certificatului instanța se pronunță, prin încheiere, dată în camera de consiliu, fără citarea părților.*

(2) *Încheierea prin care cererea a fost admisă nu este supusă niciunei căi de atac. Încheierea prin care cererea a fost respinsă este supusă numai apelului, în termen de 5 zile de la comunicare.*

(3) *Certificatul se eliberează persoanei protejate și se comunică, în copie, persoanei care reprezintă amenințarea, care va fi înștiințată asupra faptului că măsura de protecție astfel certificată este recunoscută și are forță executorie în toate statele membre ale Uniunii Europene.*

Art. 4. – *La cererea persoanei protejate sau a persoanei împotriva căreia a fost emis ordinul de protecție, precum și din oficiu, certificatul poate fi rectificat sau retras, în condițiile prevăzute la art. 9 alin. (1) din Regulamentul nr. 606/2013.*

Art.5. – (1) *Cererea de rectificare a certificatului este de competența instanței care a emis certificatul.*

(2) *Asupra cererii de rectificare a certificatului instanța se pronunță prin încheiere, dată în camera de consiliu. Părțile vor fi citate numai dacă instanța socotește că este necesar ca acestea să dea anumite lămuriri.*

(3) *Încheierea prin care s-a admis sau s-a respins cererea de rectificare este supusă numai apelului, în termen de 5 zile de la comunicare.*

Art. 6. – (1) *Cererea de retragere a certificatului se introduce la instanța care a emis certificatul, în termen de o lună de la comunicarea acestuia.*

(2) *În cazul în care găsește întemeiată cererea de retragere a certificatului, instanța, cu citarea părților, revine asupra măsurii luate și dispune retragerea, în tot sau în parte, a certificatului.*

(3) *Încheierea poate fi atacată numai cu apel în termen de 15 zile de la comunicare.*

Art. 7. – (1) *La cererea persoanei interesate, se poate elibera un nou certificat care atestă suspendarea sau revocarea măsurii de protecție, ori suspendarea caracterului executoriu al hotărârii instituind măsura de protecție ori, după caz, retragerea certificatului potrivit dispozițiilor art.9*

alin. (1) lit. b) din Regulamentul nr. 606/2013 și art.1 alin.(2) din Regulamentul nr.939/2014.

(2) Încheierea prin care instanța se pronunță asupra eliberării certificatului este supusă numai apelului, în termen de 5 zile de la comunicare. Celelalte dispoziții ale art. 3 se aplică în mod corespunzător.

Art. 8 – *(1) În vederea executării pe teritoriul României, a unei hotărâri emise într-un alt stat membru al Uniunii Europene, prin care s-au dispus măsuri de protecție necunoscute sau diferite de cele prevăzute de legea română, instanța română ajustează, în condițiile art. 11 din Regulamentul nr. 606/2013, elementele de fapt ale măsurii de protecție pentru a o face executabilă pe teritoriul României în condițiile prevăzute de legea română, dispunând măsuri cu efecte echivalente și care urmăresc obiective și interese similare. Măsura dispusă de instanța română nu poate produce efecte care să le depășească pe cele prevăzute de dreptul statului membru de origine pentru măsura dispusă prin hotărârea pronunțată de instanța statului membru de origine.*

(2) Ajustarea se face, din oficiu sau la cererea părții interesate, în cadrul soluționării cererilor având ca obiect încuviințarea executării hotărârii sau refuzul recunoașterii sau executării, ori pe cale principală.

(3) Instanța competentă este cea prevăzută la art.1.

(4) În cazul în care instanța constată, cu ocazia soluționării cererilor prevăzute la alin.(2), că este necesară ajustarea, va dispune citarea părților. Prezența procurorului este obligatorie.

(5) Împotriva hotărârii prin care instanța a procedat la ajustarea hotărârii pronunțate într-un alt stat membru se poate introduce apel, în termen de 10 zile de la comunicare. Hotărârea pronunțată în apel nu este supusă recursului.

Art. I^o – *În vederea aplicării Regulamentului (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor, denumit în continuare Regulamentul nr.650/2012, se stabilesc următoarele reguli:*

Art. 1. – *Cererile de recunoaștere și încuviințare a executării pe teritoriul României, a hotărârilor pronunțate, inclusiv tranzacții judiciare aprobate sau încheiate, precum și a actelor autentice întocmite sau înregistrate în mod oficial în materie de succesiuni, într-un alt stat*

membru al Uniunii Europene, formulate potrivit prevederilor Regulamentului nr. 650/2012, precum și cererile având ca obiect adaptarea drepturilor reale conform art. 31 din același regulament, sunt de competența tribunalului.

Art.2 – (1) *În cazul atestatului privind o hotărâre judecătorească în materie de succesiuni, inclusiv al tranzacțiilor judiciare, pronunțate, respectiv aprobate sau încheiate în România, care urmează a fi recunoscute și executate într-un alt stat membru al Uniunii Europene, competența de a emite Anexa 1, Formularul I, respectiv Anexa 3, Formularul III, la Regulamentul de punere în aplicare nr. 1329/2014 de stabilire a formularelor menționate în Regulamentul (UE) nr. 650/2012, denumit în continuare Regulamentul nr.1329/2014, aparține instanței care a pronunțat hotărârea a cărei recunoaștere și executare se solicită.*

(2) *Atestatul privind un act autentic în materie de succesiuni, prevăzut în Anexa 2, Formularul II la Regulamentul nr. 1329/2014 se eliberează de notarul public care a emis actul autentic. În situația în care arhiva notarului public emitent al actului autentic este păstrată de Camera Notarilor Publici, atestatul se eliberează de notarul public desemnat în acest scop de către președintele Colegiului director al Camerei.*

Art. 3 – (1) *Certificatul european de moștenitor se eliberează, în conformitate cu prevederile Capitolului VI din Regulamentul nr. 650/2012, la cererea oricăreia dintre persoanele prevăzute de art. 63 alin. (1) din regulament, de către notarul public care a eliberat sau în arhiva căruia se păstrează certificatul de moștenitor. În situația în care arhiva notarului public emitent al certificatului de moștenitor în conformitate cu legea română, este păstrată de Camera Notarilor Publici, certificatul european de moștenitor va fi eliberat de notarul public desemnat în acest scop de președintele Colegiului director al Camerei.*

(2) *În cazul în care calitatea de moștenitor, întinderea masei succesoriale și/sau întinderea drepturilor și obligațiilor succesoriale ale moștenitorilor au fost stabilite prin hotărâre judecătorească, certificatul european de moștenitor se eliberează de către instanța care a pronunțat acea hotărâre. Hotărârea judecătorească și certificatul european de moștenitor se comunică din oficiu Centrului Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale (CNARNN), în vederea înregistrării în registrul special de evidență a certificatelor europene de moștenitor, înființat în condițiile Legii notarilor publici și a activității notariale*

nr. 36/1995, denumit în continuare „registrul special”. Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător.

(3) Notarul public care a eliberat certificatul european de moștenitor are obligația de a solicita înregistrarea acestuia în registrul special de evidență a certificatelor europene de moștenitor.

Art. 4 – (1) Rectificarea, modificarea și retragerea certificatului european de moștenitor sunt de competența emitentului acestuia.

(2) În cazul rectificării, modificării sau retragerii certificatului european de moștenitor, instanța sau, după caz, notarul public are obligația de a informa toate persoanele cărora le-au fost eliberate, în conformitate cu art.70 alin.(1) din Regulamentul nr.650/2012, copii ale certificatului european de moștenitor.

(3) În cazul în care certificatul european de moștenitor a fost rectificat, modificat sau retras în condițiile art.71 din Regulamentul nr.650/2012, sau ale cărui efecte au fost suspendate potrivit art.73 alin.(1) din același regulament, instanța sau, după caz, notarul public instrumentator, din oficiu, comunică de îndată actul către CNARNN, în vederea înregistrării în registrul special. După înregistrare, CNARNN îl informează, dacă este cazul, de îndată pe notarul public care a emis certificatul.

Art.5 – (1) Contestațiile formulate potrivit art. 72 din Regulamentul nr. 650/2012 se soluționează de instanța care a eliberat, rectificat, modificat sau retras certificatul european de moștenitor ori care a suspendat efectele acestuia sau, după caz, de judecătoria în a cărei circumscripție teritorială se află sediul notarului public instrumentator.

(2) Hotărârea prin care se soluționează contestația este supusă numai apelului.

(3) Pe durata soluționării contestației, instanța poate dispune, dacă este cazul, suspendarea efectelor certificatului european de moștenitor, potrivit art. 73 alin. (1) lit. b) din Regulamentul nr. 650/2012.

Art.6 – Certificatele europene de moștenitor emise de la data aplicării Regulamentului nr. 650/2012 și până la data intrării în vigoare a acestei legi se comunică de îndată de emitentul acestora către CNARNN, în vederea înregistrării acestora în registrul special.

Art. I⁷. – În vederea aplicării Deciziei Consiliului nr. 2007/712/CE din 15 octombrie 2007 privind semnarea, în numele Comunității, a Convenției privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, și a Deciziei Consiliului

nr. 2009/430/CE din 27 noiembrie 2008 privind încheierea Convenției privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, denumită în continuare Convenția de la Lugano/Convenție, se stabilesc următoarele reguli:

Art. 1. – Cererile pentru recunoașterea, precum și cele pentru încuviințarea executării pe teritoriul României a hotărârilor pronunțate, tranzacțiilor judiciare aprobate sau încheiate și actelor autentice întocmite sau înregistrate în mod oficial în materie civilă și comercială, într-un stat care nu este membru al Uniunii Europene, dar care este stat contractant la Convenția de la Lugano, potrivit prevederilor Convenției, sunt de competența tribunalului.

Art. 2. – (1) În cazul hotărârilor judecătorești pentru care se solicită recunoașterea sau încuviințarea executării într-un stat care nu este membru al Uniunii Europene, dar care este stat contractant la Convenție, competența de a emite, potrivit art. 54 din Convenție, certificatul prevăzut în anexa V din aceeași Convenție aparține primei instanțe.

(2) În cazul în care, potrivit art. 57 din Convenție, se solicită recunoașterea sau încuviințarea executării pe teritoriul unui stat care nu este membru al Uniunii Europene, dar care este stat contractant la Convenție, a unui act autentic, executoriu potrivit legii române, competența de a emite certificatul prevăzut în anexa VI din aceeași Convenție aparține judecătoriei în a cărei circumscripție se află emitentul actului.

(3) În cazul în care se solicită recunoașterea sau încuviințarea executării pe teritoriul unui stat care nu este membru al Uniunii Europene, dar care este stat contractant la Convenția de la Lugano, a unei hotărâri pronunțate de instanța română, potrivit legii, pentru încuviințarea unei tranzacții judiciare, competența de a emite, potrivit art. 58 din Convenție, certificatul prevăzut în anexa V din același regulament aparține acelei instanțe.

Art. 3. – În temeiul art.3 alin. (2) din Protocolul 2 la Convenție, privind interpretarea uniformă a Convenției și comitetul permanent, Ministerul Justiției este desemnat autoritate română competentă să transmită selectiv Comisiei Uniunii Europene cele mai importante hotărâri pronunțate în ultimă instanță sau anumite hotărâri definitive”.

B. În ceea ce privește **art. II**, referitor la modificarea și completarea Legii nr.36/1995, precizăm că acesta cuprinde o serie de modificări și

completări ale legii, dintre care numai o parte dintre ele au legătură cu aplicarea *Regulamentului (UE) nr. 650/2012*, care face obiectul *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.119/2006*, majoritatea prevederilor vizând aspecte de organizare și exercitare a profesiei de notar public. Din punct de vedere al tehnicii legislative, cele două intervenții – asupra *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.119/2006* și asupra *Legii nr.36/1995* – ar trebui să facă obiectul a două proiecte legislative distincte, cu atât mai mult cu cât, structura *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.119/2006* este, ea însăși, una complexă, alcătuită din articole romane, aplicarea regulamentelor făcând obiectul doar al **art. I-I³**, în cadrul căruia există articole numerotate cu cifre arabe.

1. La **art. 13¹**, care se propune a fi introdus (în corelație cu modificarea propusă la art.12 alin.(1) lit.q¹), vizând posibilitatea creditorului de obținere a titlului executoriu la notar, precizăm că, *Noul Cod de procedură civilă (NCPC)* constituie expresia unui efort susținut desfășurat pe parcursul mai multor ani, în vederea creării în materie civilă a unui cadru legislativ modern care să răspundă pe deplin imperativelor funcționării unei justiții moderne, adaptate așteptărilor sociale, precum și creșterii calității acestui serviciu public, reprezentând un punct de cotitură în reforma instituțiilor dreptului și a justiției din România, venind și în întâmpinarea cerințelor Comisiei Europene în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare. Dispozițiile *NCPC* au urmărit să asigure accesul justițiabililor la mijloace și forme procedurale mai simple și accesibile și accelerarea procedurii, inclusiv în faza executării silite. În egală măsură, *NCPC* a urmărit să pună accent pe dimensiunea preventivă a normelor sale, răspunzând și exigențelor de previzibilitate a procedurilor judiciare decurgând din *Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale* și, implicit, din cele statuate în jurisprudența *Curții Europene a Drepturilor Omului*. Dată fiind preocuparea esențială de asigurare a celerității soluționării cauzelor, concomitent cu îmbunătățirea calității actului de justiție, soluțiile legislative consacrate de *NCPC* au urmărit să răspundă atât în mod direct, cât și prin efectele preconizate, acestui imperativ, indiferent că este vorba despre resistemizarea etapelor procesului civil, în așa fel încât să conducă la un dialog judiciar, în termeni clari și onești, despre simplificarea formelor procedurale ori despre modificarea competenței materiale a instanțelor judecătorești, odată cu reasezarea sistemului căilor de atac sau, în fine, de măsuri de natură să

ducă la responsabilizarea părților din proces și garantarea unui proces echitabil, cu respectarea termenelor rezonabile și cu garantarea dreptului de apărare al părților.

În ceea ce privește modalitatea propusă de emitere a titlului executoriu notarial, trebuie menționat că, dacă în cazul altor acte și proceduri notariale acestea fie se bazează pe acordul părților, fie legea poate prezuma (din natură și obiect) caracterul lor necontencios (ca și în cazul cererilor necontencioase adresate instanței), în cazul emiterii titlului executoriu pentru executarea unor creanțe, legea nu poate porni de la prezumția caracterului lor necontencios. Dimpotrivă, este vorba despre invocarea și recurgerea la forța de constrângere a statului pentru realizarea unor drepturi patrimoniale, în contradictoriu cu o altă persoană căreia i se opune executarea. Prin urmare, orice procedură s-ar dori dată în competența notarilor, aceasta trebuie să conțină toate mecanismele care să permită și să garanteze poziția părților, exprimarea argumentelor acestora și exercitarea dreptului la apărare și, numai după aceea, să se deducă caracterul necontencios al procedurii.

Din această perspectivă, în ceea ce privește **art.13¹** propus, nu rezultă dacă, în ce moment și prin ce mecanism debitorul este informat despre cererea de emitere a titlului executoriu. Nu se regăsește nicio normă care să stabilească vreun mecanism capabil să garanteze informarea debitorului despre posibilitatea emiterii titlului executoriu și posibilitatea acestuia de a-și exprima poziția sau opoziția, de a formula vreo apărare. Acest text nu este în niciun fel articulat pe procedura judiciară pentru situația în care cererea formulată de creditor ar dobândi caracter litigios, nu rezultă cum și când va fi sesizată instanța. Din textul propus nu apare decât condiția de a nu fi contestată creanța, aspect care s-ar dovedi, potrivit alin.(3), prin declarația pe proprie răspundere a creditorului sau debitorului. Or, o astfel de prezumție legală este, în opinia noastră, inadmisibilă și periculoasă pentru securitatea circuitului civil și pentru dreptul de apărare al cetățeanului împotriva oricărei măsuri care, întemeindu-se doar pe buna credință sau informarea unei persoane private, titulară a unor drepturi de creanță (creditorul), ar conduce la declanșarea aparatului constrângător al statului și la exercitarea forței publice în procesul de executare. În niciun caz nu s-ar putea susține ca emiterea titlului executoriu împotriva debitorului să se facă pe o simplă declarație pe proprie răspundere a creditorului, adică a celui interesat. De altfel, atitudinea debitorului – de a contesta sau nu datoria – poate să scape creditorului, acesta nu își va putea

asuma răspunderea pentru fapta debitorului. A institui o prezumție legală - a necontestării creanței - fundamentată pe simpla declarație a creditorului, ar echivala cu asumarea riscului de introducere în circuitul civil și de recurgere la forța coercitivă a statului (prin valoarea executorie a unui astfel de titlu) a unor titluri fundamentate exclusiv pe voința unilaterală a creditorului. Apreciem că o astfel de prevedere este neconstituțională.

De remarcat că, inclusiv *Decretul nr.387/1952 privitor la urmărirea unor datorii pe cale notarială*, din care s-au inspirat inițiatorii propunerii, prevedea o procedură minimă prin care debitorul era înștiințat despre cererea de emitere a titlului executor și i se solicita să facă plata.

Fără a nega, *de plano*, competența notarului public de a emite titluri executorii, situațiile în care legea atribuie caracter executoriu actului notarial sunt situații în care actul este unul bilateral (contract), deci se întemeiază pe cunoașterea de către părți și asumarea de către acestea inclusiv a acestui aspect în momentul realizării acordului de voință.

În ceea ce privește categoriile de creanțe care ar putea face obiectul titlului executoriu notarial, trebuie observat că, pentru cele enumerate la literele a)-g), nu există o limită valorică, singura astfel de limită existând la lit. h), de 100.000 lei, pentru orice altă creanță decât cele enumerate la lit. a)-g).

Sub acest aspect, semnalăm că *NCPC* a reformat și a resistematizat substanțial materia procedurilor speciale, instituind unele proceduri speciale noi, cum sunt procedura cu privire la cererile de valoare redusă sau procedura evacuării din imobilele deținute sau ocupate fără drept. Or, pentru aplicarea procedurii speciale cu privire la cererile de valoare redusă, însuși *CPC* stabilește un prag mult mai mic, și anume cel de 10.000 lei, deci de 10 ori mai mic decât cel propus în prezenta inițiativă legislativă. Între propunerea inițiatorilor și reglementarea stabilită prin *CPC* nu există niciun fel de corelare, o eventuală procedură notarială fiind necesar a se integra în ansamblul legislației în vigoare.

Totodată, în privința creanțelor având ca obiect plata chiriei datorate pentru locuințe/suprafețe locative, reamintim o altă cale procedurală rapidă, abreviată, dar jurisdicțională, pusă la dispoziția creditorului: potrivit dispozițiilor art. 1.042 alin. (4) din *NCPC*, dacă în procedura specială de evacuare din imobilele deținute sau folosite fără drept s-a solicitat și plata chiriei ori a arenzii exigibile, instanța, cu citarea părților, va putea dispune, odată cu evacuarea și obligarea pârâtului la plata acestora, inclusiv a sumelor devenite exigibile în cursul judecății. Din

perspectiva aspectelor de constituționalitate punctate anterior, în raport cu garanțiile care se acordă părților în procedura jurisdicțională, nu vedem cum s-ar putea justifica instituirea unei proceduri artificial catalogate drept necontencioase și lipsite, astfel, de orice garanție pentru obținerea unui titlu executoriu.

Condiția propusă la **alin.2 lit. b)** - să nu se fi împlinit termenul de prescripție - este superfluă, fiind evident că valorificarea unei creanțe nu se poate face decât în termenul de prescripție a dreptului la acțiune. În fapt, propunerea se inspiră, într-o formă neadecvată, din *Decretul nr.387/1952*, care prevedea, la art.2, că, titlul executoriu notarial se putea emite numai pentru creanțe pentru care nu a trecut mai mult de un an de la scadență, dispoziție justificată în condițiile în care se dorea să fie stimulat creditorul să apeleze cât mai repede la această procedură necontencioasă și ca aceste creanțe, în general de valoare redusă, să fie rapid valorificate. Or, stabilirea chiar a termenului de prescripție a dreptului la acțiune este lipsită de relevanță.

2. Nu suntem de acord cu abrogarea alin. (8) al art. 24, potrivit căruia *„Respingerea sau, după caz, lipsa nejustificată a notarului stagiar la două examene de definitivat consecutive atrage încetarea calității de notar stagiar”*.

Posturile de notar stagiar sunt (sau ar trebui să fie) propuse de camere și aprobate de către Consiliul Uniunii întrucât, în baza criteriilor prevăzute de lege, s-a identificat nevoia asigurării serviciului notarial în anumite localități.

În mod corespunzător și cu aceeași motivare, posturile destinate notarilor stagiar care vor promova examenul de definitivat (art. 21 alin. (3) lit. b)) sunt prevăzute în ordinul ministrului justiției de actualizare a acestei categorii de posturi.

Având în vedere că notarii publici îndeplinesc un serviciu de interes public, aceste posturi trebuie ocupate de notari publici definitivți cât mai repede, indiferent dacă accesul pe postul respectiv se face direct, prin concurs destinat persoanelor care au îndeplinit cel puțin 6 ani funcții de specialitate juridică sau indirect, prin stagiatură.

Prin urmare, ocuparea posturilor de notar public nu poate fi lăsată exclusiv la latitudinea notarului stagiar care poate alege să se prezinte la examenul de definitivat la câțiva ani după finalizarea stagiului de 2 ani.

De altfel, norma a cărei abrogare se solicită are menirea de a explicita alin. (7) al art. 24, potrivit căruia „*După finalizarea celor 2 ani de stagiu, notarul stagiar are dreptul de a se prezenta la cel mult două sesiuni ale examenului de definitivat*”.

Față de cele arătate, spre deosebire de alte profesii juridice, în cazul cărora accesul și definitivarea în profesie nu implică existența unui post vacant (spre exemplu, profesia de avocat), ocuparea posturilor de notar public nu poate depinde exclusiv de voința notarului stagiar, finalitatea urmărită prin vacantarea acestor posturi fiind aceea de asigurare a serviciului public notarial.

3. În ceea ce privește modificarea **art. 62**, precizăm că, potrivit prevederilor art. 62 alin. (2) din *Legea nr. 36/1995* în vigoare în prezent, „*Sistemul de pensii prevăzut de această lege este obligatoriu pentru notarii publici membrii ai Uniunii și complementar sistemului public de pensii la care notarii publici sunt obligați să contribuie, în condițiile legii*”.

Precizăm că, potrivit prevederilor art. 141 din *Legea nr. 227/2015*, se exceptează de la plata contribuțiilor de asigurări sociale persoanele care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor și care sunt asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale numai în situația în care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii.

Astfel, măsura propusă ar avea un impact bugetar negativ prin reducerea numărului de contribuabili la sistemul public de pensii.

	6 luni de aplicare 2016	Anul 2017
Impact asupra veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat – milioane lei	-1,5	-14,8
% în PIB	-0,0002%	-0,0019%

Totodată, propunerea legislativă trebuie să respecte prevederile art. 21 din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată*, potrivit căreia în cazurile în care se fac propuneri de acte normative care conduc la diminuarea veniturilor bugetare, se va elabora fișa financiară potrivit prevederilor art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, care trebuie să

fie însoțită de propuneri de măsuri de compensare a impactului financiar respectiv, prin majorarea altor venituri bugetare.

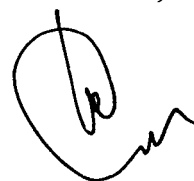
În contextul celor menționate mai sus, apreciem că modificarea art. 62 propusă de inițiatori nu poate fi susținută.

4. În ceea ce privește completarea art. 81 cu alin. (6), potrivit căruia *„Notarul public, în activitatea sa, nu poate cenzura sau refuza să aplice sau să folosească în proceduri notariale o hotărâre judecătorească definitivă și nici nu poate formula suspiciuni cu privire la legalitatea acesteia”*, o astfel de normă nu face obiectul de reglementare al Legii nr. 36/1995, efectele hotărârilor judecătorești fiind reglementate de Codul de procedură civilă (art. 435 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură Civilă).

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei propuneri legislative sub rezerva însușirii propunerilor și observațiilor de la pct. II.**

Cu stimă,

Dacian Julien CIOLOȘ

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Președintele Senatului